

El castell

Em diuen que és millor perdonar els escriptors que havent escrit novel·les dubtaren profundament si editar-les o no. Si aquests llibres finalment han estat editats per altres mans i altres marmessors, la responsabilitat ètica i literària, en rigor, no és de l'escriptor sinó del seu marmessor literari. I dels crítics i lectors que han trenat la cadena de lectures i interpretacions. Deu haver-hi altres casos molt cèlebres, però el de Franz Kafka és exemplar, citat i conegut. Franz Kafka volia ser un escriptor però *de facto* publicà molt pocs relats en vida. La seua fama deu provenir d'una imaginació singular que pocs han sabut treballar. Potser una de les causes és aquesta estranyíssima imaginació que els seus relats i novel·les expressen d'una forma inconfusible. Ara, les seues novel·les, al meu entendre, no tenen pas la fluïdesa, ni la facilitat ni la grandesa que solem atribuir als grans autors del gènere. Jordi Ferrerons s'ha atrevit a traduir de bell nou *El castell* de Franz Kafka i els lectors tafaners ens afanyem a llegir-lo amb un esforç digne de les grans i continuades lectures. No els he d'enganyar: *El castell* no és pas una lectura fàcil, tampoc és una lectura que enganxi a la primera, com diuen col·loquialment les lectores del club de lectura de les biblioteques del país. Aquestes tardes de confinament les he passades al sol de primavera amb

↓ **L'OBRA EN SEGONS QUINS CAPÍTOLS ÉS NÍTIDA, CLARA, SUPERBA I EN SEGONS QUINS ALTRES EL TEXT, LITERALMENT, T'ESCUP**

el llibre de Kafka a les mans. A vegades, he sentit un plaer molt intens; a vegades he sentit un enorme malestar. El lector de SEGRE em demanarà quin és el meu parer i jo li diré que l'obra en segons quins capítols és nítida, clara, superba i, en altres, el text literalment t'escup. Hi he estat pensant, només puc dir que comprenc les aprensions del novel·lista a l'hora de la publicació. Dit en plata: *El castell* no és pas una novel·la rodona. No

és un *capolavoro*. Ara, el talent de l'escriptor és innegable en el plantejament de la novel·la i en alguns capítols. I la paciència del lector ha de ser pròpia d'un Job de secà.

La tesi de Jordi Ferrerons, expressada de forma oral en un programa de ràdio dit *Ciutat Maragda*, apunta cap a una direcció xocant que la novel·la no acaba de resoldre del tot: dit d'una manera senzilla, el personatge d'*El castell*, aquell agrimensor que arriba al poble misteriós i ple de neu, és un vagabund, un impostor que respon a una certa idea de personatge còmic, una mena de germans Marx que tindria en el cinema una clara i directa influència. Vostès ja saben que Franz Kafka estimava el cinema on aquests personatges mig còmics mig seriosos podien ser les estrelles. Vist des d'aquesta perspectiva, la novel·la prendria una tonalitat humorística, d'un humor allunyat de la nostra manera d'entendre'l i assaborir-lo.

El castell, des d'aquest punt de vista és una obra d'humor molt difícil de qualificar. Perdria una part del pes simbòlic excessiu de sàtira de tot absurd sobre el poder absolut a què ens hem acostumat.